

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет:Философски.....

Специалност: **Философия**

--	--	--	--	--	--	--	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

(наименование)

Основни проблеми на аналитичната метафизика

Преподавател: **доц. д-р Тодор Полименов**

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	0
	Практически упражнения (хоспетиране)	0
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Самостоятелна работа с разглежданите текстове	60
	Курсова работа	15
Обща извънаудиторна заетост		75
ОБЩА ЗАЕТОСТ		105
Кредити аудиторна заетост		1,5
Кредити извънаудиторна заетост		1
ОБЩО ЕКСТ		2,5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Участие в дискусиите и/или реферат	40% (по желание)
2.	Писмена курсова работа	60% или 100 % (вж. т. 1)

Анотация на учебната дисциплина:

През последните двадесетина години метафизиката преживява своеобразен ренесанс. Особено в британската и американската философия дебатът за значението на метафизиката застава в центъра на дискусиите на теоретичната философия. Така традиционната Аристотелова дисциплина за това, което е, само доколкото то е, и неговите принципи, т.е. за най-общите черти на биващото – след епистемологическите критики през Новото време и след

идеята за радикалното ѝ преодоляване чрез логически критерии в ранната аналитична философия, – придоби едно ново значение тъкмо в рамките на самата аналитична традиция. Целта на настоящия курс е да въведе в основните теми и проблеми на тази нова форма на метафизически анализ, почиващ в значителна степен на развитите в аналитичната философия изследвания на логиката и на езика. В курса следва да се направи разбираемо най-напред как през семантиката, която тематизира отношенията между езика и действителността, и идеята за съответствие между езикови типове и онтични категории се достига до повече или по-малко самостоятелно описание на най-общите видове на биващото и техните отношения. По-нататък следва да се дадат примери за анализ на определени битийни единици като конкретни предмети (индивидуални субстанции), свойства, факти, положения на нещата, събития и т.н. Ще се обсъдят и съпътстващи проблеми като тези за универсалиите (общите неща), модалностите, идентичността, съществуването и др. С всичко това трябва да се постигне първично запознаване с понятията, с чиято помощ се обсъждат проблемите в аналитичната метафизика, и така да се положат основите за едно успешно самостоятелно по-нататъшно занимание с нея.

Предварителни изисквания:

Няма.

Очаквани резултати:

Запознаване с основните проблеми на аналитичната метафизика и с концептуалния апарат, чрез който те се тематизират.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Традиционната метафизика и традиционните критики	2
2	Обратът към езика	2
3	Семантика и онтология	2
4	„Външни“ и „вътрешни“ въпроси	2
5	Дескриптивна метафизика	2
6	Идентификация и субстанциалност	2
7	Конкретни предмети, индивиди, хора	2
8	Универсалии и партикуларии	2
9	Видове и тропи (състояния)	2
10	Свойства и релации	2
11	Положения на нещата и факти	2
12	Сили, диспозиции и каузалност	2
13	Събития и действия	2
14	Части, цялости, множества и числа	2
15	Понятия, пропозиции, възможни светове	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
	Формирането на оценката ще се извърши <i>писмено</i> въз основа на представена в края на курса на курсова работа върху <i>някоя</i> от разгледаните теми <i>по избор</i> (вж. темите по-горе). Обемът на работата е до 5 стандартни страници.

Библиография

Обзори и въведения:

- Armstrong, D. M.: *Sketch for a Systematic Metaphysics*. Oxford: Oxford University Press, 2010.
- Loux, M. J.: *Metaphysics. A Contemporary Introduction*. New York / London: Routledge 1998 (3rd ed. 2006).
- Lowe, E. J.: *A Survey of Metaphysics*. Oxford: Oxford University Press, 2002.
- Meinxner, U.: *Einführung in die Ontologie*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2004.
- Rapp, Ch.: *Metaphysik. Eine Einführung*. München: Beck, 2016.
- Runggaldier, E. / Kanzian, Ch.: *Grundprobleme der analytischen Ontologie*. Paderborn / Wien / München / Zürich: Schöningh, 1998.

Класически текстове, реабилитирали метафизиката в рамките на аналитичната философия:

- Kripke, S. A.: *Naming and Necessity*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1980 (= three 1970 lectures).
- Strawson, P. F.: *Individuals. An Essay in Descriptive Metaphysics*. London: Methuen, 1959.
- Wiggins, D.: *Sameness and Substance*. Oxford: Blackwell, 1980.

Представителни книги по отделни теми:

- Armstrong, D. M.: *A World of States of Affairs*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- Armstrong, D. M.: *Truth and Truthmakers*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.
- Kanzian, Ch.: *Ereignisse und andere Partikularien. Vorbemerkungen zu einer mehrkategorialen Ontologie*. Paderborn / Wien / München / Zürich: Schöningh, 2001.
- Lowe, E. J.: *The Possibility of Metaphysics. Substance, Identity, and Time*. Oxford: Oxford University Press, 2001.
- Lowe, E. J.: *More Kinds of Being. A Further Study of Individuation, Identity, and the Logic of Sortal Terms*. Oxford: Blackwell, 2009.
- Schnieder, B.: *Substanzen und (ihre) Eigenschaften. Eine Studie zur analytischen Ontologie*. Berlin / New York: De Gruyter, 2004.
- Tegtmeier, E.: *Grundzüge einer kategorialen Ontologie*. Freiburg / München: Alber, 1992.

От перспектива на философското развитие и като въведение в аналитичната философия:

- Полименов, Т.: *Субстанции, универсалии, пропозиции. Метафизика и философия на езика*. София: Вулкан 4, 2013.

Дата: 29.06.2016

Съставил: доц д-р Тодор Полименов